

Comunicació ambiental

Comunicació ambiental és un concepte molt ampli. Aquí faré un esbós de què és, respondré a aquesta pregunta per clarificar-lo, perquè poques vegades és usat amb rigor. I parlaré de comunicació, però dins d'un àmbit conceptual reduït, quan el missatge té continguts de temàtica ambiental.

Quan es parla de comunicació ambiental es parla, evidentment, de comunicació. Per tant, sempre tindrem un sistema on hi haurà un emissor, un receptor, un missatge, un codi, un canal i unes interferències. Dins d'aquest esquema, el missatge comunicat pot perseguir, bàsicament, tres objectius: informatius, educatius i divulgatius. D'aquests objectius apareixen tres conceptes fortament interrelacionats: informació ambiental, educació ambiental i divulgació ambiental. Tres formes de comunicació ambiental.

El primer dels conceptes, informació ambiental, engloba tot fet noticiable de temàtica ambiental. Fet que per ser notícia ha de ser d'actualitat, novedós, periòdic i d'interès públic. El missatge és un esdeveniment recent, excepcional, que es presenta a intervals de temps regulars i omple les mancances informatives del públic.

Educació ambiental es podria definir com l'educació que té com a objectiu general transmetre la problemàtica esdevinguda entre l'home i el seu entorn. La finalitat és que el receptor del missatge passi a l'acció i intervingui en les possibles solucions. L'educació ambiental busca una sensibilització i un canvi d'actituds de la persona a qui va dirigida. Subratllar, a més, que és educació perquè hi ha una transmissió de competències, és a dir, qui la rep tindrà algunes eines que li serviran per solucionar problemes ambientals. I és comunicació perquè hi ha un receptor, un canal, un missatge, un codi i unes interferències. Tanmateix, recordo que la comunicació no és sempre educativa.

El tercer concepte, divulgació ambiental, és molt més ambigu que els altres dos. La divulgació consisteix a posar a l'abast de tothom els coneixements ambientals, vulgaritzar-los. Es diferencia de l'educació perquè no pretén canviar els valors del públic ni molt menys intenta que aquest passi a l'acció per arreglar els problemes ambientals. I es diferencia de la informació ambiental perquè allò comunicat no és novedós, ni d'actualitat, ni periòdic, encara que sí d'interès públic.

Malgrat tot, la realitat de la comunicació ambiental no està tan parcel·lada dins d'aquestes tres formes de comunicació. Les tres formes de comunicació ambiental poden viatjar juntes en un mateix missatge o bé soles. Hi ha tota una gamma de missatges ambientals. Els que són, al mateix temps, informatius, divulgatius i educatius; els que només són informatius i educatius; els informatius i divulgatius; els divulgatius i educatius; els informatius; els divulgatius, i els educatius. El tipus de missatge dependrà, en definitiva, de la intencionalitat de l'emissor sobre qui rep el missatge i de la disposició que tingui aquest davant de la informació.